

Brottsoffer

TIDNINGEN BROTTSOFFER | BROTTSOFFERJOURN SVERIGE
NR 4/2017 | ÅRGÅNG 22

Lo Kauppi:
"Vi är många
som känner
att det är
nog."

Hon vill inge hopp.

Psyko­te­ra­peu­ten Anneli
Svensson möter utsatta.

"Rapportera, ingrip, stötta."

Eva Sund, hatbrottsansvarig inom polisen.

Tema
**Hat- och
demo­k­ra­ti-
brott**

TIDNINGEN BROTTSOFFER

Utges av Brottsofferjouren Sverige
Telefon: 08-644 88 00
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm
www.brottsofferjouren.se
www.tidningenbrottsoffer.se
tidningenbrottsoffer@boj.se

Brottsofferjouren Sverige är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Brottsofferjouren Sverige har cirka 80 medlemsföreningar, lokala brottsofferjourer, över hela landet. Där kan den som utsatts för brott få kostnadsfri och konfidentiell hjälp. Brottsofferjouren har också vittnesstödsverksamhet vid de flesta tingsrätter och hovrätter i Sverige. Varje år ger brottsofferjourerna stöd till närmare 80 000 brottsoffer, vittnen och anhöriga.

ANSVARIG UTGIVARE

Sven-Erik Alhem
073-973 86 00 & 070-857 76 00
sven-erik.alhem@boj.se

REDAKTÖRER

Amanda Säfström
08-550 486 07
amanda.safstrom@boj.se

GRAFISK FORM

Karin Rosenberg, karin@karinform.se

OMSLAGSFOTO

Therese Wiberg

ANNONSER

Mikael Gustafsson
040-602 14 90, 070-938 62 42
mikael.gustafsson@fbmedia.se

TRYCK

Tidningen Brottsoffer ges ut med stöd av Förbundsmedia i Malmö AB. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper (Amber Graphic) av DanagårdLiTHO.
ISSN: 1400-075x och upplaga 13 000 ex.

Redaktionen ansvarar ej för insänt ej beställt material. Citera oss gärna men ange källan.

Tidningen Brottsoffer utkommer med fyra nummer per år. Som medlem i en lokal brottsofferjour får du tidningen gratis. Tänk på att uppdatera dina medlemsuppgifter.

Innehåll

FOTO EMILIE LINDBERGH/PPSALA STADSTEATER

Lo Kauppis dramatisering av Kawa Zolfgang's bok "Vita kränkta män" handlar om nät-hat. "Vi skulle komma till rätta med så otroligt mycket om man inte fick vara anonym på nätet", säger hon.

10.
"Det är exakt samma psykologi som i mobbning. Vi vet alla när vi går över gränsen för att kränka."

Eva Sund, ansvarig för hatbrottsfrågor hos polisen.

13.

14.

Anneli Svensson, psykoterapeut, möter utsatta.

FOTO EVA CLOAREC

4.

Brottsofferjouren når ut till en miljon.

FOTO EMAN WINROTH FILMPRODUKTION

2 Ordförande har ordet

3 Brottsofferjouren

5 Aktuellt

7 Fråga experterna

9 Tema: Hat- och demokratibrott

Sid 10: "De ringer och hotar – så spelar de in och lägger det på Youtube"

Sid 13: "Vi skulle behöva fler Magdalena Ribbing"

Sid 14: Människor ska inte hålla på att överleva – de ska leva

Sid 16: 4 frågor till Jeanette Gustafsdotter, vd för Tidningsutgivarna (TU)

17 Jourerna berättar

Vill du skänka ett bidrag till Brottsofferjouren?

Vi är mycket tacksamma om du som läser tidningen vill bidra ekonomiskt till vår verksamhet. Vi tar tacksamt emot ditt bidrag på vårt 90-konto med plusgironummer 90 03 44-3 eller bankgiro 900-3443.

Vi ger stöd till utsatta för hot och hat

Demokratibrott liksom hatbrott låter som riktigt allvarliga brott. Är övertygad om att nästan alla känner det så. Brotten är verkligen allvarliga även om de inte – som till exempel mord, rån och stöld – utgör några brottsrubriceringar i strafflagstiftningen.

Text: Sven-Erik Alhem

Den grundlagsfästa yttrandefriheten liksom motsvarande tryckfrihet är väsentliga förutsättningar för att en demokrati ska kunna fungera. De som är förtroendevalda i Sveriges riksdag liksom i våra fullmäktigeförsamlingar (kommuner, landsting och regioner) måste kunna fullgöra sina viktiga uppdrag utan risk att utsättas för våld, hot eller trakasserier. Alldeles oberoende av vilka åsikter de för fram eller engagerar sig i. Samma sak gäller för journalister som – också de i demokratins tjänst – ska bevaka och granska i princip allt som sker i maktens boningar. Ingen ska genom brott kunna inverka på beslutsfattandet eller inriktningen såvitt gäller all sådan verksamhet.

Andra viktiga funktionärer i vår demokrati som kan utsättas för hot eller trakasserier, där brotten ofta riktar sig inte enbart mot de enskilda ämbetsutövarna utan mot själva demokratin, är personer inom rättsväsendet (domare, polis- och åklagare).

Även den konstnärliga friheten måste värnas. Här kan det också finnas risk för hot och trakasserier, som ytterst kan inskränka samhällsdebatten på ett allvarligt sätt.

Sammanfattningsvis är alltså ovan nämnda brottsliga angrepp brott riktade inte enbart mot person utan också mot demokratins grundvalar.

Det finns två "äkta" hatbrott, som alltså finns med som brottsrubriceringar i brottsbalken. De är hets mot folkgrupp och olaga diskriminering. Hets mot folkgrupp innebär att offentligt sprida uttalanden som hotar eller är nedsättande om en grupp av personer, med anspelning på ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse eller sexuell läggning. Lika med uttalanden är att till exempel bära nazistiska kläder eller märken liksom att på

annat sätt föra fram budskap som är kränkande för en viss grupp av personer. Olaga diskriminering kallas ett brott när en näringsidkare eller myndighet diskriminerar någon på grund av hans eller hennes ras, hudfärg, nationella eller etniska ursprung, trosbekännelse eller sexuella läggning genom att inte tillämpa samma villkor som för andra.

Många andra brott (till exempel mord, misshandel ofredande) kan också utgöra hatbrott med ett förhöjt straffvärde i förhållande till det "vanliga" brottet om det finns ett motiv att kränka en person, en folkgrupp eller en annan sådan grupp av personer på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning eller annan liknande omständighet.

Många av demokrati- eller hatbrotten förövas via nätet och sociala medier. Förövaren är ofta okänd för den utsatte. Ibland kan det vara särskilt svårt för polis och åklagare att med tillräcklig grad av säkerhet avslöja identiteten på den skyldige.

Särskilt glädjande är att regeringen har sett att Brottsofferjouren – både centralt genom vår telefoncentral och genom alla lokala jourer – på ett värdefullt sätt kan bidra till att ge stöd åt personer som utsätts för hot och hat. Vi kommer också att satsa på en bredare kompetensutveckling för att än bättre svara upp mot denna utmaning. ■

Sven-Erik Alhem är förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige och ansvarig utgivare för Tidningen Brottsoffer. Han har tidigare varit överåklagare och är nu samhällsdebattör samt utnyttjas flitigt som expertkommentator i media.

FOTO JESSICA LARSSON

Demokratibrott i fokus

Med medel från Kulturdepartementet har Brottsofferjouren Sverige nu inlett arbetet med att stärka stödet till samhällsdebattörer och opinionsbildare som utsätts för hot och hat när de deltar i det demokratiska samtalet.

Regeringen bedömer att Brottsofferjouren både genom sin nationella telefoncentral samt genom lokala jourer på ett värdefullt sätt kan stödja personer som utsätts för hat och hot och därmed bidra till arbetet med att värna det demokratiska samhället. På Brottsofferjourens konferens för ordförande i landets lokala brottsofferjourer var stödet till offer för demokratibrott i fokus.

–Vi kan möta den här gruppens behov och konkret bidra till ett demokratiskt samhälle. De behöver ett stöd som ger kraften tillbaka, sa Gunilla Kindstrand, ordförande i Konstnärsnämnden och styrelseledamot i Brottsofferjouren Sverige. Hon föreläste och diskuterade frågan tillsam-

Jeanette Gustafsdotter, vd Tidningsutgivarna, Eva Sund, kommissarie och ansvarig för hatbrottsfrågor hos polisen och Gunilla Kindstrand, ordförande i Konstnärsnämnden och styrelseledamot i Brottsofferjouren Sverige föreläste på konferensen för ordförande i lokala jourer.

mans med Jeanette Gustafsdotter, vd Tidningsutgivarna (TU) och Eva Sund, kommissarie och ansvarig för hatbrottsfrågor hos polisen.

Brottsofferjourens Telefoncentral har redan påbörjat en utbildning inom demokratibrott.

Utbildning i demokratibrott kommer också att erbjudas samordnare och volontärer i lokala brottsofferjourer vid två olika tillfällen under våren 2018. Även en webbutbildning med filmer kommer att produceras och vara klar för lansering i juni 2018. ■

Annika Sundelin, utvecklingsledare i motiverande samtal (MI).

Fullsatt på konferenser om motiverande samtal

Det finns flera samtalsmetoder för att bemöta utsatta personer. Motiverande samtal (MI) är ett verktyg som flera brottsofferjourer har efterfrågat.

Under hösten har Brottsofferjouren Sverige hållit två konferenser om våld i nära relation med samma innehåll – en i Stockholm och en i Hässleholm. Första dagen på båda konferenserna

ägnades åt en introduktion i MI av Annika Sundelin, utvecklingsledare i MI.

Den andra dagen fokuserade på sambandet mellan våld mot djur och våld i nära relationer, där Carin Holmberg, doktor i sociologi och ordförande i organisationen Se Sambandet föreläste.

Konferenserna genomfördes med medel från Socialstyrelsen. ■

Brottsofferjouren

”Sexualbrott är grova brott som måste utredas skyndsamt. Att anmälningarna blir liggande på hög hos polisen är oacceptabelt och ansvaret vilar tungt på polisens ledning att vända utvecklingen.”

Gun Heimer.

Sven-Erik Alhem.

Förbundsordförande Sven-Erik Alhem och Gun Heimer, chef för Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK), på DN Debatt den 20 oktober 2017.

Ny upplaga av bok om hedersrelaterat våld

Efterfrågan på Brottsofferjouren Sveriges nya bok ”Leva sitt liv – En handbok om hedersrelaterat våld och förtryck” har varit stor och första upplagan är redan slut. Med hjälp av medel från Socialstyrelsen har ett nytryck nu gjorts och boken finns åter att beställa på brottsofferjouren.se. Boken är gratis, endast fraktkostnad tillkommer. ■

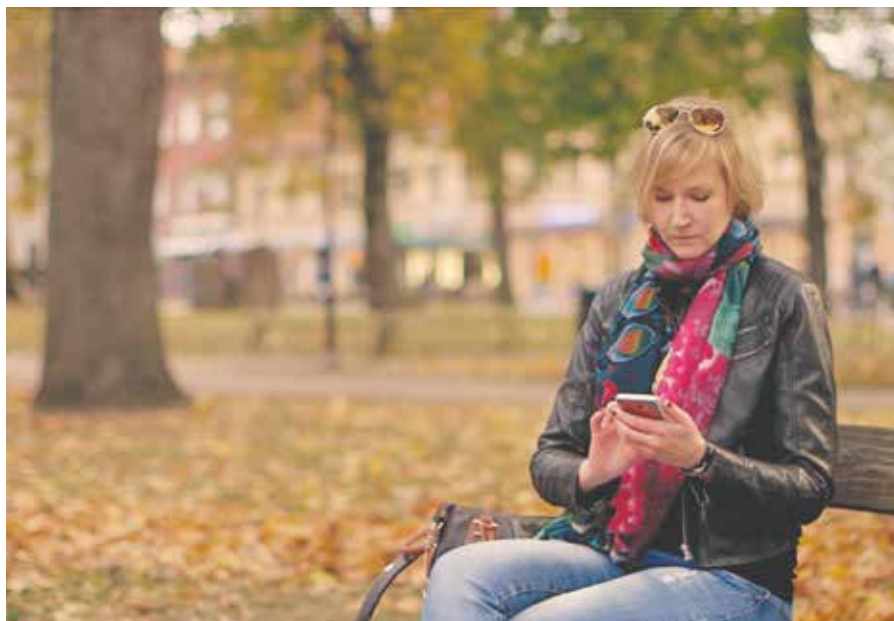

FOTO EKMAN WINROTH FILMPRODUKTION

Brottsofferjourens reklamfilm ”Min kille har massor med smeknamn på mig” visas nu på biografer över hela landet.

Över en miljon nås av reklamkampanj

Nu sprids Brottsofferjourens reklamfilm över landet. I slutet av november inledde ett tjugotal lokala brottsofferjourer visningen av filmen ”Min kille har massor med smeknamn på mig” på olika biografer.

Visningsstart för reklamfilmen på cirka 25 biografer var fredag 24 november. Satsningen har möjliggjorts genom ett förmånligt avtal mellan Brottsofferjouren Sverige och SF Bio. Ett tjugotal lokala brottsofferjourer har sökt och beviljats medel från Brottsofferfonden för visning av filmen.

Filmen visas i Enköping, Eskilstuna, Gävle, Helsingborg, Hässleholm, Kalmar, Luleå, Norrköping,

Norrtälje, Nyköping, Skövde, Stockholm (med event på Sergel, Rigoletto, Heron city, Filmstaden Söder, Mall of Scandinavia, Sickla), Täby, Uppsala, Umeå, Visby, Västerås, Växjö och Uddevalla. Nästan alla jourer har också event i foajén för att Brottsofferjouren ska bli känd.

Tack vare reklamfilmen når vi över 1 miljon personer i år med budskapet om att Brottsofferjouren finns. Stort tack till samordnare Marina Nyquist på Brottsofferjouren Östra Skaraborg för idén till filmen, produktionen tillsammans med Ekman Winroth Filmproduktion och för att alla inom Brottsofferjouren nu kan sprida filmen vidare. ■

Var fjärde politiker utsatt för trakasserier, hot eller våld

Trakasserier, hot och våld mot politiker har ökat de senaste åren. Störst är utsattheten bland riksdagspolitiker. Det visar en ny rapport från Brottsförebyggande rådet (Brå).

Politikernas trygghetsundersökning genomförs för fjärde gången av Brå, på uppdrag av regeringen. Av nästan 14 000 tillfrågade ordinarie ledamöter i riksdagen och fullmäktigeförsamlingar har cirka 8 000 svarat på frågor om sin utsatthet för trakasserier, hot och våld under 2016.

Den totala andelen förtroendevalda som uppger att de utsatts för trakasserier, hot eller våld, har ökat från 20 till 25 procent mellan 2012 och 2016. Riksdagsledamöter är mest drabbade. Bland dem har utsattheten ökat från 60 till 66 procent under 2012–2016. Under samma period har utsattheten bland ledamöter i kommunfullmäktige ökat från 19 till 25 procent och i landstingsfullmäktige från 25 till 34 procent.

Av alla förtroendevalda uppger nästan var fjärde (24 procent) att de

FOTO AMANDA SÄSTROM

Riksdagspolitiker är mest utsatta för trakasserier, hot eller våld. Bland dem har utsattheten ökat från 60 till 66 procent under 2012–2016.

har påverkats i sitt uppdrag på grund av hot, trakasserier och våld. Av dem som utsatts, uppger nästan en tredjedel (29 procent) att de självcensurerade sig i något sammanhang kopplat till sitt uppdrag. ■

Att låta barn bevittna våld kan bli straffbart

Regeringen vill tillsätta en utredning för att stärka barns rättsliga ställning. Utredningen ska ta fram ett förslag om att göra det straffbart att utsätta barn för situationer där de bevittnar våld eller andra övergrepp i hemmet.

Statsminister Stefan Löfven presenterade förslaget om att tillsätta en utredning under ett besök på socialkontoret i Karlskoga i november. En lagändring skulle innebära att barn som bevittnar våld och övergrepp själva kan bli målsägande i en rättsprocess. Det innebär också att en vårdnadshavare som samtidigt är åtalad inte kan hindra barnet att vittna.

– I dag lever 150 000 barn i hem där det pågår våld, det är fruktansvärt, sa Stefan Löfven till TT.

– Vi vill stärka barnens rättigheter i en sådan här situation. Då blir barnet målsägande. ■

ILLUSTRATION STINA WIRSÉN

Boken "Liten" är framtagen av Brottsoffermyndigheten och Barnombudsmannen tillsammans med författaren och illustratören Stina Wirsén på uppdrag av regeringen.

Barnbok om våld i nära relation översätts

"Liten" är en barnbok som handlar om våld i nära relation. Regeringen har nu gett Brottsoffermyndigheten i uppdrag att översätta boken till engelska. Dessutom ska boken och den tillhörande handledningen "Liten och trygg" spridas till grundskolans lägre årskurser och grundsärskolor. ■

Fördjupad studie om antisemitiska hatbrott

Hot och hat mot judar i Sverige har ökat under den senaste tiden enligt nationella och internationella rapporter. Nu får Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag av regeringen att göra en fördjupad studie av antisemitiska hatbrott.

Syftet är att kunna stärka det förebyggande arbetet. Studien ska belysa den antisemitiska hatbrottslighetens karaktär med fokus på gärningspersoner för att få förbättrad kunskap för att kunna stärka det förebyggande arbetet.

– Antisemitismen får aldrig bortförklaras eller relativiseras, den ska bara motarbetas. Det är en skamfläck för vårt samhälle att vi återigen ser hur de antisemitiska hatbrotten ökar. Hoten och hatet kommer från flera olika grupper och med mer kunskap kan vi intensifiera det förebyggande arbetet, säger kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke, i ett pressmeddelande. ■

10 år

fyllt Kvinnofridslinjen, som drivs av Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) på uppdrag av regeringen, i år. Sedan starten har drygt en kvarts miljon samtal besvarats. Kvinnofridslinjen har öppet dygnet runt, alla dagar på året och nås på 020-50 50 50.

Privatpersoners utsatthet för brott ökar

Utsattheten för bedrägerier, sexualbrott och trakasserier har ökat. Det visar en ny rapport från Brottsförebyggande rådet (Brå).

Enligt en delrapport av Brå:s Nationella trygghetsundersökning (NTU) är andelen som uppger att de utsatts för brott mot enskild person den högsta sedan Brå:s mätningar startade 2006. NTU bygger på intervjuer med cirka 12 000 personer i åldrarna 16–79 år och genomförs årligen.

Utsattheten för bedrägerier, sexualbrott och trakasserier har ökat mest. Mellan 2012 och 2016 har utsattheten för bedrägerier ökat från 3,0 till 4,3 procent. Motsvarande siffror för sexualbrott är från 0,8 till 2,4 procent, och för trakasserier från 4,1 till 5,5 procent. Unga kvinnor utsätts oftare för trakasserier och sexualbrott medan medelålders män är mer utsatta för bedrägerier.

– Unga kvinnor är inte bara mer utsatta för trakasserier, de utsätts också oftare för sexualbrott. I NTU finns dock inte svaren på varför en brottstyp ökar, därför behövs analyser för att få bättre kunskap om orsakerna till ökningen, säger Åsa Strid, biträdande enhetschef på Brå, i ett pressmeddelande.

Majoriteten av de brott som fångas upp i NTU har inte blivit polisanmälda, men det varierar mycket mellan brottstyperna. Hot, sexualbrott och trakasserier anmäls i minst utsträckning, medan bostadsinbrott anmäls i störst ut-

Enligt en ny rapport från Brottsförebyggande rådet (Brå) har utsattheten för bedrägerier, sexualbrott och trakasserier ökat.

sträckning. Av de som utsatts för sexualbrott under 2016, uppger endast 11 procent att de anmält händelsen till polisen. Motsvarande siffror för trakasserier och hot är 26 respektive 23 procent.

– Den vanligaste orsaken till att man inte anmäler brottet är att den som utsatts inte tror att polisen kan göra något. Det kan också vara att man bedömde att händelsen inte var så allvarlig eller att man själv redde ut det, säger Thomas Hvitfeldt, enhetschef på Brå, i ett pressmeddelande. ■

Delrapporten Utsatthet för brott 2016 – resultat från NTU 2017 finns på www.bra.se

Fråga experterna

Har du frågor till expertpanelen? Skicka dem till fragaexperten@boj.se. Experterna har enbart möjlighet att besvara de frågor som publiceras i tidningen. Vi tar oss friheten att korta ned de frågor vi får.

Ersättning när någon tagit över mitt kontokort?

Fråga: Har jag rätt till ersättning när en person, som på något sätt kommit över mitt kontokortsnummer och personuppgifter, handlat diverse saker på nätet? Polisutredningen är nedlagd då bevis saknas mot någon enskild person.

Svar: Som jag tolkar din fråga är de brott som är aktuella olovlig identitetsanvändning och bedrägeri. Rätten till ersättning skiljer sig mellan de två brotten.

Vid olovlig identitetsanvändning kan den drabbade ha rätt till ersättning för den kränkning som brottet inneburit om kränkningen har varit allvarlig. Allvaret beror på vilka konsekvenser brottet har fått för den drabbade, till exempel vilka praktiska besvär som blivit följden av identitetsanvändningen.

När det gäller en ren förmögenhetsskada (när man förlorat pengar) som kan uppkomma i samband med både identitetsanvändning och bedrägeri så är möjligheterna att lämna brottsskadeersättning mycket små – i praktiken är det bara i undantagsfall som sådan ersättning lämnas. Nå-

gon ersättning för kränkning lämnas vanligtvis inte heller vid rena förmögenhetsbrott som bedrägeri eller stöld.

Om du behöver mer information om rätten till ersättning kan du gå in på vår webbplats, www.brottsoffermyndigheten.se eller ringa vår servicetelefon på 090-70 82 00.

PETER JONSSON CHEF BROTTSSKADEENHETEN

Kan jag göra en anonym anmälan till polisen?

Fråga: Jag misstänker att min granne blir misshandlad av sin man. Vi har ganska tunna väggar och jag kan höra hur han skriker och dunkar samtidigt som hon ber honom att sluta. Jag vill hjälpa henne men vågar inte konfrontera honom. Kan man polisanmäla och vara anonym? Eller be polisen att de inte berättar vem som har polisanmält?

Svar: Det känns bra att du reagerar på det du hör. Du kan göra en anonym anmälan men det bästa är att uppge vem du är främst för att polisen ska kunna avgöra allvaret i anmälan. Jag tänker också på att du troligen kan komma att betraktas som ett vittne med tanke på vad du har hört. Den tilltalade behöver inte få veta vem som

anmält och du kan nämna för polisen att du inte vill att han ska veta på grund av att du känner oro för dig själv.

Har du haft möjlighet att prata med din granne om vad du hört och om dina misstankar? Det kan kännas bra för henne om hon vet att andra bryr sig om hennes situation och din anmälan kan göra att hon tar sig ur en våldsam situation och får hjälp.

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Kan jag få gratis hjälp av psykolog?

Fråga: Kan man få psykologhjälp gratis på något sätt? Jag var med om övergrepp som liten och märker nu i vuxen ålder att det påverkar mig mycket. Har svårt att ha nära relationer och att lita på andra människor. Vill inte ha det så här och måste få hjälp, men har inte råd att betala en psykolog själv.

Svar: Psykologisk hjälp finns att få på högkostnadskort inom landstingen. För att du ska få hjälp där behöver du kontakta närmaste vårdcentral eller öppenvårdspsykiatri. HOPP är annars en bra organisation att vända sig till och har ett brett program av hjälp. Det finns

FOTO AMANDA SÄSTRÖM

Eva Andersson är advokat. Till vardags arbetar hon oftast som målsägandebiträde där hon hjälper och stödjer brottsoffer att driva sina mål. Hon har också skrivit "Brottsoffret och rättsprocessen", del två i Brottsofferjourens kunskapsserie om brottsoffer.

FOTO HENRIK OLOFSSON

Peter Jonsson är chef för brottsskadeenheten på Brottsoffermyndigheten. I Tidningen Brottsoffer svarar han på frågor om brottsskadeersättning och skadestånd.

FOTO SARA LINDQVIST

Anneli Svensson är socionom och legitimerad psykoterapeut. Hon har tidigare arbetat inom kriminalvården, socialtjänsten och med RFSL:s brottsofferjour. Hon har lång erfarenhet av brottsofferstödande arbete.

Fråga experterna

också olika självhjälsorganisationer såsom RISE till exempel dit man kan vända sig för att dela sin bakgrund med andra. Gå in på deras hemsidor och se om något verkar passa dig.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

Kontaktförbud trots gemensam vårdnad?

Fråga: Min väninna har efter flera år av hot och misshandel separerat från sin sambo. Det har varit mycket bråk kring vårdnaden av barnen, men det har slutat med att de nu delar på den. Han fortsätter att trakassera min väninna på olika sätt, genom sms och hotfulla samtal. Kan hon ansöka om kontaktförbud trots att de har gemensamvårdnad om barnen?

Svar: Din väninna bör polisanmäla sin före detta sambo om han utsätter henne för hot och trakasserier. Det kan vara fråga om olaga hot som är ett brott och som han kan straffas för. Känner hon en rädsla för honom ska hon också begära kontaktförbud. Det kan bli problematiskt när man har gemensam vårdnad men det går rent praktiskt. Information kring barnen kan gå direkt till honom via förskola/skola exempelvis. Vid umgänge kan eventuellt en kontaktperson utses så att parterna inte behöver träffas vid överlämningar och hämtningar. Ta kontakt med kommunens enhet för barn och

unga och hör er för vilken hjälp de kan erbjuda. Är det så att parterna inte kan samarbeta alls och barnen drabbas negativt kan det kanske vara en idé för din väninna att söka ensam vårdnad om barnen. Eller kontakta Familjerätten och försöka få till samarbetsamtal mellan föräldrarna för att lösa en eventuell konflikt med hjälp av samtal.

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Hur kan vi hjälpa vår son efter rånet?

Fråga: Min 16-åriga son och hans kompis blev rånade av två äldre killar som hade kniv när de var på väg hem en kväll. Nu vågar min son knappt gå ut längre och sluter sig allt mer inom sig själv. Vi har kontakt med kompisens föräldrar och han verkar reagera på ett annat sätt, vara ute sent fast han inte får, skolka från skolan och så vidare. Hur kan vi hjälpa våra barn att må bättre?

Svar: Att bli rånad är ett svårt brott att vara med om. Rädslan sitter ofta i länge. Och ännu allvarigare är det när vapen är inblandade. Inte sällan när det gäller yngre personer kan det också finnas en igenkänning. Till exempel kanske man går på samma skola. Båda pojkar behöver hjälp. Börja med vad skolan har att erbjuda, sen ungdomsmottagningen och BUP. Ta gärna kontakt med en brottsofferjour där ni bor. Att

vara förälder här är att säga att man finns om pojkarna vill prata, men att inte forcera fram samtal. Det är viktigt att upprätthålla rutiner och åter skapa trygghet så gott det går.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

Kan jag få ränta på mitt skadestånd?

Fråga: Att få ut mitt skadestånd har dragit ut på tiden. Nu är en ansökan inskickad till Brottsoffermyndigheten. Kan man få ränta på pengarna under tiden som gått?

Svar: Nej, ersättning för ränta på skadestånd kan inte lämnas med stöd av brottsskadelagen, vilket innebär att man inte kan få brottsskadeersättning för räntan. När Brottsoffermyndigheten betalar ut brottsskadeersättning övertar myndigheten den skadelidandes rätt till skadestånd upp till det belopp som utbetalats. Är kravet på skadestånd, inklusive ränta, större än den brottsskadeersättning man fått kvarstår rätten till skadestånd från gärningspersonen till den del som brottsskadeersättning inte lämnats. Detta innebär att man kan fortsätta kräva gärningspersonen på ränta och andra delar av skadeståndet som eventuellt inte kunnat ersättas genom brottsskadeersättningen.

PETER JONSSON CHEF BROTTSSKADEENHETEN

TEMA

Lo Kauppi
pekar på orättvisor i
sina föreställningar.
För detta har hon
utsatts för hot. **Sid 10**

Hat- och demokratibrott

Rapportera, ingrip och stötta.
Polisen Eva Sunds råd för att stävja
hat- och demokratibrott. **Sid 13**

Vill inge hopp. Anneli
Svensson, psykoterapeut,
möter utsatta för hat. **Sid 14**

**Hot mot journalister är försök
att tysta den granskande makten.**
Jeanette Gustafsdotter, vd TU. **Sid 16**

”De ringer och hotar – så spelar de in och lägger det på Youtube”

Skådespelaren Lo Kauppi drivs av viljan att peka på orättvisor i samhället. Hon identifierar sig med de maktlösa. ”Jag har själv varit maktlös men det är jag inte längre.” Ett tag upptog hatet mot henne hela 72 sidor på internetforumet Flashback.

Text: Eva Cloarec Foto: Therese Wiberg

Hon berättar att hon blir känslomässigt drabbad av sexism, rasism, klasskillnader och ekonomiska klyftor. Att det är det hon går igång på.

– Jag har valt konsten, skådespeleriet, dramatiken och skrivandet för att peka på orättvisorna. Det är det mest effektiva för mig.

Från början ville hon bli journalist eller diplomat.

– Men fördelen med skådespeleriet är att jag kan uttrycka mig med hela kroppen och känslorna.

Vad driver dig till att göra det du gör?

– Jag vill berätta historier som ger en röst åt dem som inte har någon. Till exempel kvinnor inom kriminalvården eller missbrukare.

Lo säger att hon identifierar sig med den som är maktlös.

– Jag hamnar oftast i de här frågorna av mig själv i mina verk. Utan att jag direkt väljer dem så blir temat övergrepp eller klassförtryck eller om människor som blir utanför.

För en tid sedan besökte hon Brottsofferjourens kansli.

– Det var kul att höra hur Brottsofferjouren arbetar. Ett väldigt bra jobb görs där och vi måste få en förändring av hur samhället förhåller sig till hot- och demokratibrott.

Hon lyfter särskilt anonyma hot via internet som framförallt drabbar kvinnor och invandrare.

– De är väldigt sexualiserade. Det kan inte fortsätta för det är ett demokratiproblem.

Hon kallar det ”någon slags barnsjukdom”.

– Om fem, tio år kommer vi att säga att: ”Tänk att man kunde skriva och påstå vad som helst på internet”. Nu kan man skriva ”Jag ska stena och våldta henne. Här bor hon.” Polisen står helt maktlös eftersom de inte kan bevisa vem som skrivit.

Lo Kauppi tror att människor kommer att drivas till att ta lagen i egna händer, om det inte förändras.

– Det blir krig, helt enkelt. Ett laglöst, våldsamt samhälle.

Fast hon är optimist.

– Problemet med det anonyma hatet kan lösas tekniskt med exempelvis bank-id. Ska man delta i samhällsdebatten måste man helt enkelt visa vem man är.

Hon kan dock tänka sig vissa forum för anonyma samtal om känsliga saker. Men då med en ansvarig utgivare, en moderator, som stoppar hot och övertramp.

Helt fria forum där deltagarna kan ljuga och hota, tror hon inte är möjligt i en demokrati.

– När jag gjorde föreställningen ”Vita kränkta män” höll vi mycket på med den här frågan. Den handlade om en Facebooksida som just samlade många ”vita kränkta män”. Det blev komiskt med deras kommentarer, och jag gjorde en föreställning om det.

Den föddes också ur en ilska över att vänner blivit mordhotade och beskrivna på alla möjliga sätt på nätet.

– Och inte bara mina vänner utan även andra människor som jag beundrar och tycker är viktiga för vårt samhälle.

”Om fem, tio år kommer vi att säga att: ”Tänk att man kunde skriva och påstå vad som helst på internet”.

Hat- och demokratibrott

TEMA

Lo Kauppi vill uppmana alla att fortsätta delta i den demokratiska debatten – trots hot och hat: "Det är bättre att vi är många som står där tillsammans. Så jag säger: våga mer och ändra lagarna."

Hon vill lita på att vi har ett rättssamhälle.

– Polisen måste få resurser för det här.

När hon för ett år sedan gjorde föreställningen "Vita män våldtar"

ringde hennes telefon hela helgen. Den handlade om både kvinnliga och manliga sexförövare med fokus på vita manliga. På ett dygn var det 72 sidor på Flashback.

– På Nordfronts hemsida skrev

” På Nordfronts hemsida skrev de var jag bor och att jag förtjänar att våldtas. De ringde på familjens alla telefoner.

de var jag bor och att jag förtjänar att våldtas. De ringde på familjens alla telefoner. Jag polisanmälde men efter ett halvår sa polisen att de inte kunde göra någonting. Fallet lades ner. Vardagsmat för alla som engagerar sig i den politiska debatten.

– Jag gav ju föreställningen den här titeln för att se hur illa det var i samhället. Men att det skulle bli så stort trodde jag faktiskt inte. Jag hade inte fått så mycket hot innan.

Hon blev lite chockad och fick ha larm på sig på jobbet, och vakter under föreställningen.

– Det blev ett projekt. Ett lackmuspappertest: hur illa ställt är det? Kan man prata om att vita män också våldtar utan att bli hotad? Och det kunde man tydligen inte. Det är ett jätteallvarligt demokratiproblem.

Göder anonymiteten hatet?

– Gud ja! Vi skulle komma till rätta med så otroligt mycket om man inte fick vara anonym på nätet. Förr i tiden hade man insändare och ansvariga utgivare. Nu har vi massor av forum och inga krav på utbildning.

Hon vet att det finns människor som jobbar med det här och hon vill trycka på för att det ska gå så fort som möjligt.

– De flyttar ju fram sina gränser. Det är ju bara att titta på vad som hände i Göteborg när nazisterna demonstrerade. Där agerade polisen jättebra. Men samtidigt fick nazisterna gå runt med skyltar med bilder på "förbrytare" som till exempel

Hat- och demokratibrott

Alexandra Pascalidou. Hon är en jätteviktig röst i samhället.

Hon är kritisk till att detta tydligt inte är tillräckligt allvarliga hot för samhället.

– Antingen räcker inte våra lagar eller så är våra makthavare rädda för att vi har så många som röstar på Sverigedemokraterna. Jag vet inte om det är populism som gör att man inte vågar sätta gränser eller om det är lagarna som inte räcker här.

Eller är vi bara försiktiga för att vi är ovana, till skillnad mot andra delar av Europa?

– Ja, kanske. Vi har inte haft så stora ekonomiska klyftor tidigare. Med stora klyftor uppstår främlingsfientliga partier. I England och en del andra länder har man haft det i många år. Antingen är vi naiva eller populistiska.

Lo tror på både hårdare tag och vård och att vi inte behöver få ett hårdare samhälle bara för att vi sätter gränser.

– Internet är ju fantastiskt också. Som exempelvis uppropet från skådespelerskorna, #tystnadtagning. Vi kan samlas där. Det som krävs är ett stopp för människor att agera anonymt.

Hon kommer att göra allt vad hon kan för att konstnärligt beskriva olika händelser. Och hon hoppas att juristerna jobbar på sitt håll.

– Vi är väldigt många som känner att det är nog nu.

Hur påverkar hoten ditt dagliga liv?

– Först var jag inte så jättedrabbad men hade vänner runtomkring som var det och då blev jag väldigt arg. Sedan hände det mig i samband med "Vita män våldtar". Jag var inte svensk utan en "lappjäväl". Den

Lo Kauppi i pjäsen "Vita kränkta män".

personen jag var innan jag gjorde en klassresa ville bara svara "vad fan snackar du om, din jävla idiot".

Det satt i ryggmärgen.

– Jag kände mig helt bakbunden. Jag skrek "svara inte" när det ringde på hemtelefonen, för jag visste ju att de spelar in och lägger ut det på Youtube och Flashback. Man kan ringa polisen och anmäla men efter ett halvår läggs det ner.

Hon kallar det ett slags "Anna Odell-experiment" när hon kallade föreställningen "Vita män våldtar". Hoten kom inte som en överraskning. Hon var förberedd.

– Men det är ju ändå läskigt när det kommer.

Tänker du att vad som helst händer varje gång du går ut genom dörren nu?

– Nej, det gör jag faktiskt inte. Om de inte ens vågar skriva sitt namn, eller möta min blick, eller presentera sig så tror jag inte att det är så stor risk att de skulle våga attackera mig.

” Vi är väldigt många som känner att det är nog nu.

Lo Kauppi ser sig som ganska privilegierad. Hon har kontakt med samhället och jurister och känner sig trygg i och med att hon har gjort en klassresa.

Så du drabbas inte av hat när du rör dig ute?

– Nej, tvärtom. Sist var det en man som kom fram till mig och buffade mig på axeln och sa "du är så bra". Jag är ganska förskonad. Förutom de här anonyma trollen.

Hon vet inte hur hon ska förhålla sig till dem.

– Å ena sidan har de ju makt, det är de som har fått Trump att vinna. Men det kan ju också vara en finnick tonåring i Åkersberga. Samtidigt var det obehagligt att gå förbi Nordiska motståndsrörelsen som demonstrerade i Göteborg efter att ha suttit och pratat om dem på tv.

– Jag står redan i elden och jag kommer inte att sluta. Ger vi oss nu kommer de att stena oss och hänga oss i gatlyktorna, för då ger vi efter för dem.

Men hon kan jag förstå dem som står inför valet och kvalet om de ska gå ut med sitt namn. Hennes råd är tydligt:

– Gör det! Vi är många som är där och tar stöd av andra hatade och hotade. De vågar inte göra någonting. Fast var och en måste ta det beslutet själv.

Hon vill uppmana alla att fortsätta föra den demokratiska debatten.

– Det är bättre att vi är många som står där tillsammans. Så jag säger: våga mer och ändra lagarna. ■

Hat- och demokratibrott

”Vi skulle behöva fler Magdalena Ribbing”

Fem frågor till Eva Sund, kommissarie vid Nationella operativa avdelningen, UC Stockholm och ansvarig för hatbrottsfrågor hos polisen.

Vad är ett hatbrott?

– Vilket brott som helst där motivet är att kränka någon på grund av personens nationalitet, hudfärg, ras, sexuell läggning eller religion. Personer med mörk hudfärg är mer utsatta än andra. Brott som har hat som grund har två egna paragrafer i i brottsbalken och ger ett hårdare straff än andra liknande brott.

Vad krävs för att få bort och minska hatbrotten?

– Det handlar om att ha en ständig dialog och att verka för integration. Nyanlända ska känna sig välkomna till Sverige. Deras rättigheter ska tas om hand precis som alla andras. Om vi inte lyckas med det så riskerar vi avarter som radikalisering och ett vi och dom-tänkande.

Vad är ett demokratibrott?

– Det är, kortfattat, ett brott som riktas mot journalister, förtroendevalda eller konstnärer, till exempel. Syftet med brottet är att tysta personer som verkar i det offentliga rummet. I regeringsformen finns en vidare definition. Det berör yttrandefriheten och rätten att verka i föreningslivet till exempel. Om man försöker begränsa den rätten så är det ett demokratibrott.

FOTO AMANDA SAFSTRÖM

Eva Sund.

Hur utbildats polisen i den här typen av brott?

– Vi har nyligen fått en ny interaktiv utbildning om demokrati- och hatbrott som lanserats på polisens intranät. Den riktar sig till alla polisanställda som kan komma i kontakt med den här typen av brott.
– Det är en bred utbildning som kommer att öka polisens förmåga att identifiera hatbrott. Men dessutom är den tillgängligt för alla.

Hur är polisens arbete organiserat?

– Det finns hatbrottsgrupper i de tre storstäderna; Stockholm, Göteborg och Malmö. Utvecklingscentrum Stockholm har ett samordningsansvar och det finns ett långsiktigt tank kring metodutveckling.

– En ny rapport från polisens internrevision ger oss viktig information om hur vi ska arbeta vidare för att bland annat bli bättre på att identifiera den här typen av brott.

Vad kan vi ”ickepoliser” göra för att jobba mot hat- och demokratibrott?

– Det är exakt samma psykologi som i mobbning. Vi vet alla när vi går över gränsen för att kränka. Rapporter. Ingrip om det är möjligt. Visa stöttning, det har en läkande funktion. Vi är civiliserade varelser och vi ska uppföra oss korrekt mot varandra. Vi skulle behöva fler Magdalena Ribbing!

EVA CLOAREC

Handbok för skydd mot hat och hot

Konstnärernas Riksorganisation och Sveriges Författarförbund har gett ut en gemensam handbok om att skydda sig mot hat och hot.

Skriften innehåller bland annat tips och intervjuer med drabbade.

Skriften Hat och hot finns att läsa och ladda ned på <http://kro.se/hathot>

FOTO KONSTNÄRERNAS RIKSORGANISATION

”Alltför många upplever att deras möjligheter att fritt uttrycka sig i det offentliga rummet begränsas. Inte minst vittnar journalister, förtroendevalda och konstnärer om ett hårdare samtals- och debattklimat samt om att utsattheten för hot och hat leder till anpassning och själv-censur.

Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister, i förordet till regeringens handlingsplan ”Till det fria ordets försvar. Åtgärder mot utsatthet för hot och hat bland journalister, förtroendevalda och konstnärer”.

Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister.

FOTO KRISTIAN PORU REGERINGSKABINET

Människor ska inte hålla på att överleva – de ska leva

De allra flesta hat- och demokratibrott polisanmäls aldrig, men det är jätteviktigt att få med alla i forskningen eftersom den är A och O. Utan den kommer vi ingenstans. Det säger psykoterapeuten Anneli Svensson som i flera år arbetat med effekterna av de här brotten. På flera olika sätt.

Text och foto: Eva Cloarec

Redan 1998 blev socionomen och den då blivande psykoterapeuten Anneli Svensson, uppringd av RFSL som ville starta en brottsofferjour.

– Idén kom utifrån en undersökning i Stockholm av bland annat Eva Tiby och som visade att homo- och bisexuella var mer utsatta för hatbrott än någon annan grupp som man hade undersökt.

Anneli säger att man på den tiden inte hade en aning om att riskerna var så stora för dem, och att så många var utsatta.

– Man trodde väl då, med Pride och Ecce Homo, att vi hade kommit mycket längre än vad deras undersökning visade.

Hon betonar starkt forskningens betydelse, eftersom BRÅ:s statis-

tik bara gäller de anmälda brotten medan annan forskning ger större vidd. Många grupper är svårt utsatta och inte sällan finns det en mångfacetterad utsatthet – kanske att både bli rasistiskt och antisemitiskt utsatt. Eller islamafobiskt och homofobiskt.

– De här vardagshändelserna, hatincidenterna som de kallas för, de är ju det vanligaste och som sällan anmäls. De grova brotten blir synliga eftersom man haft kontakt med sjukvård och polis.

Därför talar Anneli Svensson helst om hatrelaterade trauman och det är också det hon döpt sin bok till.

– Jag är inte ute efter om händelsen är ett hatbrott. Det är juridik som kriminologerna, juristerna och polisen intresserar sig för. Jag är

**” Jag brukar säga att den absolut största delen i psykoterapeutiskt arbete är att vara hopp-
ingivande. Att visa att det finns möjlighet till för-
ändring.**

intresserad av vad människorna är med om i sina liv. Och att övergreppen på något sätt är relaterade till hat kommer ofta fram i samtalen.

Hon säger att ett problem exempelvis kan vara en granne som betar sig konstigt och säger att sådana som den utsatta borde brinna i helvetet.

– Drar man ner det till sin minsta gemensamma nämnare så kommer man till att personerna känner att det är frågan om hat.

Hon kan räkna upp kriterier för hat- och demokratibrott och fråga den drabbade om det är något hen känner igen.

– Då ramlar polletten ner och det är inte alltid roligt. Det är väl oftast

” De här vardagshändelserna, hatincidenterna som de kallas för, de är ju det vanligaste och som sällan anmäls. De grova brotten blir synliga eftersom man haft kontakt med sjukvård och polis.

Hat- och demokratibrott

TEMA

Psykiateren Anneli Svensson är en av initiativtagarna till RFSL:s brottsofferjour, men arbetar nu sedan flera år tillbaka med egen mottagning. Hon har nyligen givit ut en bok om hatrelaterade trauman.

det som är vanligast, att vi minimerar det som hänt oss. För ingen av oss vill vara någon form av utsatt eller ett offer. Det är ingen bekväm roll att inta.

Så i sin bok väljer hon att inte använda offerbegreppet.

– Brottsofferbegreppet används strikt juridiskt, inte minst Brottsförfarenhetsnämnden har arbetat fram det. Men i min värld möter jag inga offer. Jag möter människor som har ringt, sms:at och mejlat mig för att få hjälp. De är alltså agenter i sina egna liv.

– De flesta som råkar ut för demokratibrott eller hatrelaterade trauman försöker leva vidare. Ibland

tyvärr på överlevnadsnivå. Och det är ett snålt liv, skulle jag säga. Människor ska inte hålla på och överleva, de ska leva.

Anneli möter inte bara våldsutsatta utan jobbar med all form av psykoterapi. Allt ifrån att man vill hitta sig själv till att man gått igenom en skilsmässa eller ett dödsfall.

– Jag har ju förmånen att jag har mitt område som människor känner till mig för. De söker sig till mig om de varit utsatta för våld och trauman. Det kan vara allt från åklagare till taxichaufförer och han, hon, hen. Alla

hudfärger man kan tänka sig och alla möjliga språk.

Ibland får de klura ut vilket språk som ska användas under terapin.

– Om vi inte hittar något språk som fungerar bra så försöker jag hitta en terapeut som kan ett språk som personen är bekväm med. Tolkar fungerar inte så bra i en terapisituation.

Men det Anneli Svensson framför allt vill med terapin är att inge hopp.

– Jag brukar säga att den absolut största delen i psykoterapeutiskt arbete är att vara hoppingivande. Att visa att det finns möjlighet till förändring. ■

TEMA Hat- och demokratibrott

4

frågor till:
**Jeanette
Gustafsdotter,**
vd för Tidnings-
utgivarna (TU)

”Vi har fått ett sämre och mer hätskt samtalsklimat”

Hur ser du på utvecklingen vad gäller hat- och demokratibrott?

– Det är bekymmersamt. Den här typen av brott har ökat i antal och många utsätts. Tre av tio medarbetare på svenska mediehus. Det rör sig om väldigt många nyhetschefer, journalister och receptionister. Vad gäller dagspressen är siffran dessutom högre. Fyra av tio är utsatta för hot.

– Framför allt är det krönikörer, debattörer och ledarskribenter som är utsatta. Alltså personer som visar en åsikt. Radio- och tv-lagen begränsar ju journalister på de medierna att visa politiska åsikter.

– Det finns en stor skillnad vad gäller kön här. Manliga skribenter får kritik för det de skriver medan kvinnor får återkommande hotsamtal och mejl med sexistiskt innehåll. Sju av tio ledande kvinnliga programledare är utsatta för hot eller trakasserier.

– Samhället tar de här brotten på större allvar i dag. Både rättsväsende och politiker ser brotten som hot mot demokratin. Näthatsutredningen har föreslagit att ett nytt lagbrott införs från och med nästa år (2018), olaga integritetsintrång.

Varför har detta ökat?

– Vi har fått ett sämre samtalsklimat, mer hätskt. Det kan man också se på samtal mellan politiker. Det i kombination med att det är tekniskt möjligt att hota genom e-post,

FOTO JONAS HELSEN/TIDNINGSGUTIVARNIA

”När man hotar journalister så försöker man tysta den granskande makten. Det är att likställa med hot mot förtroendevalda och mot hela demokratin”, säger Jeanette Gustafsdotter, vd för Tidningsutgivarna.

bloggar och sociala medier. Hot och trakasserier gick via telefonsamtal och brev tidigare. Men en brevskrivare hinner tänka igenom det lite mer innan brevet postas. Med mejl går det snabbare.

Vad är konsekvenserna av det här?

– Det är självklart ett mycket stort bekymmer. När man hotar journalister så försöker man tysta den granskande makten. Det är att likställa med hot mot förtroendevalda och mot hela demokratin. Många journalister funderar på allvar att lämna yrket. Framförallt kvinnor.

– Flera journalister säger också att de idkar självrens. Man und-

viker vissa ämnen och laddade ord, sådant som triggar högerextrema åsikter. Lokaltidningarna är särskilt drabbade av detta.

Vad kan göras för att förändra situationen?

– Politikerna och rättsväsendet måste ta det här på allvar och alla har ett ansvar. Hur uttrycker vi oss? Hur reagerar vi på hur andra uttrycker sig? Vi måste våga ifrågasätta och prata om det. Utbilda på arbetsplatser och i skolvärlden hur man får och inte får uttrycka sig. Prata med eleverna. Och med de vuxna med.

EVA CLOAREC

Jourerna berättar

FOTO BROTTSOFFERJOURER UPPSALA LÄN

Barbro Wiklund från kvinnojouren Liljan i Tierp/Älvkarleby och Thérèse Paulsen, jurist i Uppsala, tilldelades stipendier under Brottsofferjouren Uppsala läns jubileum.

Brottsofferjouren Uppsala län firade 25-årsjubileum

Brottsofferjouren Uppsala län firade sitt 25-årsjubileum med pompa och ståt i juni.

Vi hade nöjet att se förbundsordförande Sven-Erik Alhem och generalsekreterare Eva Larsson som gäster. Både Sven-Erik och Eva höll fina tal till oss som jubilarer. Sven-Erik talade även om aktuella rättsfall på ett engagerat sätt (som vanligt).

Flera personer hade nominerats till två stipendier med anledning av vårt jubileum. Barbro Wiklund från kvinnojouren Liljan i Tierp/Älvkarleby och Thérèse Paulsen, jurist i Uppsala, utsågs till stipendiater. Stipendierna finansierades av Länsförsäkringar i Uppsala. Stipendiaterna är båda eldsjälar och

Förbundsordförande Sven-Erik Alhem föreläste om aktuella rättsfall.

arbetar aktivt och engagerat med stort engagemang för brottsutsatta inom sina olika områden. Vi uppskattar samarbetet med dem. Sven-Erik Alhem delade ut blommor och stipendier till dem båda.

En god buffé dukades sedan upp och avåts under trevliga former som avslutning på festligheten.

BROTTSOFFERJOURER UPPSALA LÄN

1+1=3 i Ängelholm

Ängelholms brottsofferjour, som består av kommunerna Båstad, Klippan, Örkelljunga, Åstorp och Ängelholm, ingår i en samsverkan-grupp för ideella föreningar inom Ängelholms kommun. Vi kallar oss 1+1=3. Summan är större än delarna

Vi är en av elva ideella föreningar som tillsammans tagit fram en broschyr för att visa medborgarna vart de kan vända sig när de behöver olika former av stöd, eller om de vill ansluta och bli volontärer.

Alla organisationerna samlades på torget en solig höstdag och pratade och informerade allmänheten. Det blev mycket uppskattat både från oss i de olika föreningarna samt många positiva kommentarer från allmänheten.

BROTTSOFFERJOURER ÄNGELHOLM
ELLA GRANBERG, SAMORDNARE
BARBRO SVENSSON-LUNDBERG, VICE ORDFÖRANDE

Ella Granberg och Barbro Svensson-Lundberg informerade om Brottsofferjouren.

Utbildningskonferens för ökad samverkan mot våld

Brottsofferjouren Bohus-Norra Älvsborg har i år startat sitt förebyggande arbete för att motverka våld i samhället. Onsdagen den 20 september ägde föreningens utbildningskonferens rum och ett flertal brottsofferjourer i Västsverige var representerade bland de drygt 50 deltagarna.

Syftet med konferensen var att utöka samverkan med jourerna i närregionen för ökad kvalitet i stödarbetet och få bättre kunskaper om unga brottsoffer.

Förmiddagens föredragshållare var en kriminalinspektör som berättade hur Polisens brottsoffer- och personsäkerhetsarbete i Fyrbodal/Skaraborg går till och vad Brottsofferjouren kan tänka på. Efter lunch deltog Olle Cox, verksamhetsansvarig för unga brottsoffer vid Brottsofferjouren Sverige. Olle, som tidigare arbetat på Friends, berättade om hot och hat på nätet och vad Brottsofferjouren kan göra för att bättre förstå och få insyn i ungas nätvanor. Konferencier under dagen var Kim Blomster från KUB kommunikation.

Polisens tips på vad som är viktigt att tänka på vid kontakt med brottsoffer:

- Brottsubricering kan ändras beroende på vad utredningen visar, vilket kan vara tufft att förstå när man blivit utsatt för brott.
- Att inte döma på förhand, även om brottsoffret är övertygad om den misstänktes skuld så är det domstolen som avgör gärningspersonens straff. Det är brottsmålsbalken som gäller.

FOTO BROTTSOFFERJOUREN BOHUS-NORRA ÄLVSBOURG

Olle Cox, Brottsofferjouren Sverige, föreläste om hat och hot på nätet.

- Ta inte en utredande roll, det är Polisens sak.
- Om brottsoffret är missnöjd med Polisens arbete, exempelvis undrar varför ärendet blivit nedlagt, så går det självklart bra att ringa utredaren. Men det bästa är om hen ringer själv.

Det som händer på nätet handlar om sociala relationer, inte teknik. Olle berättade för deltagarna om de tre stadier som alla samhällsförändringar har, och som kan variera stort mellan generationerna vid samma tidpunkt.

1. Skepsis – när innehållet blandas ihop med tekniken
 2. Tillvänjning – vi börjar se nytta och det är på väg att bli "var mans egendom"
 3. Vardagsteknik – så vanlig att vi inte ens ser den. Precis som elektricitet!
- Vuxna måste sluta upp med att se det som händer på nätet som "inte på riktigt"!

Ordförande Rune Andreasson, tackade för en lyckad utbildningsdag.

Det är i allra högsta grad på riktigt för de unga som har internet som vardagsteknik. Vi vuxna ska istället visa intresse för vad de gör på nätet. Öka vår kunskap och sänka trösklarna mellan oss så de unga istället kommer till oss vuxna och berättar om det händer något.

Olle ville även lyfta fram det som är positivt med nätet för de unga. Här är några punkter:

- Nya vänner
- Träning i feedback
- Kamratstöd online
- Utveckling av sociala nätverk; vårdande av vänskap och identitetsutforskande
- Minskad stigmatisering för funktionsnedsatta
- Barn som tekniska experter hemma

Jourerna berättar

Trubaduren Mats-Göran Widenberg bjöd på visor dedikerade till närvarande jourer.

Det här funkar INTE berättade Olle; förbud, filter, ilska, skuldbeläggande, kontroll och övervakning.

Dagen avslutades med att representeranter, och konferensdeltagare, fick en stund för att presentera vad de arbetade med just nu; Bohus-Norra Älvsborg, Trollhättan-Lilla Edet, Strömstad-Tanum, Borås, Västra Skaraborg, Norra Skaraborg, Kungälv och Alingsås.

Slutligen tittade vi på en inspelad videohälsning från Alexander Georgopolos från musikduon Aleco & Mathisson och vi lyssnade sedan på deras låt "Tonight or tomorrow", som de har dedikerat till offren och deras anhöriga efter terrorattacken i Stockholm 7 april. Alla intäkter från försäljning av låten sätts oavkortat in på Brottsofferjourens 90-konto.

Innan lunchen bjöd trubaduren Mats-Göran Widenberg på visor dedikerade till alla närvarande jourer. Alla uppskattade att få varva allvarliga ämnen med mer lättsam programpunkt.

En mycket lyckad utbildningsdag enligt arrangören och ordförande Rune Andreasson, som tackade aktivitetsansvarig Inger Rölland och konferencier Kim Blomster för väl genomförd konferens.

BROTTSOFFERJOUREN BOHUS-NORRA ÄLVSBOG

FN-dagen uppmärksammades i Trollhättan

FN-dagen, den 24 oktober, var vice förbundsordförande Monica Ekström inbjuden, till Trollhättan för att föreläsa om mänskliga rättigheter och Brottsofferjouren med anledning av en MR-dag. Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet fanns på plats med informationsbord.

Ovan: Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet informerade om Brottsofferjouren. Till vänster: Vice förbundsordförande Monica Ekström föreläste om mänskliga rättigheter.

Nya lokaler i Uppsala län

Brottsofferjouren Uppsala län har flyttat. Vi var mycket trångbodda och har nu fått möjlighet att flytta till större lokaler, fortfarande mycket centralt i Uppsala. Nära bussar och Resecentrum. Den 1 september gick flyttlasset till vår nya lokal som vi delar med föräldraföreningen mot narkotika (FMN). Vi har gemensamma (bokningsbara) mötesrum. Ett konferensrum och ett mindre besöksrum. Ett stort kök delar vi också och vi har ett stort kontorsarbetsrum med tre arbetsplatser. Det är verkligen toppen att ha möjlighet att ha våra utbildningar och andra möten i egen lokal. Nu kan vi också

Samordnare Jessica Mattsson på plats på det nya kontoret.

ta emot stödsökande i en bra miljö vilket inte var möjligt tidigare.

BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA LÄN

Jourerna berättar

Uppsala län på besök i riksdagen

Styrelsen, samordnarna och stödpersoner i Brottsofferjouren Uppsala län var inbjudna till riksdagen där vi träffade Uppsalas riksdagsledamot Gustaf Lantz (s) som också är adjungerad ledamot i Brottsofferjouren Sveriges styrelse samt ersättare i justitieutskottet. Efter en rundvandring i riksdagshuset fick vi möjlighet att samtala om arbetet i justitieutskottet, brottsofferfrågor och aktuella rättsfrågor. En trevlig och mycket givande eftermiddag/kväll.

Tack till Gustaf Lantz som var vår värd!

BROTTSOFFERJOURERNA UPPSALA LÄN

Riksdagsledamot Gustaf Lantz tillsammans med jourens ordförande Ewa Ben Ouali.

FOTO: BROTTSOFFERJOUREN STOCKHOLM-GOTLAND

Brottsofferjouren Stockholm-Gotland fick ta emot överskottet från teaterpjäsen "Mördar-Anders och hans vänner".

Överskott från teaterpjäs gick till Brottsofferjouren

Ibland är det bra att bo i landsorten i en småstad som Visby där "alla känner alla".

Någon i Länsteaterns Vänner på Gotland råkar känna till Brottsofferjouren och tycker att det är en behjärtansvärd verksamhet. Vännerna sköter garderoben när det är föreställningar på teatern och man får betala en tjuga för att hänga in sin kappa.

När det var pjäsen "Mördar-Anders och hans vänner" som visades under ett par månader i vintras bestämde man att intäkterna skulle tillfalla Brottsofferjouren Gotland. Detta med tanke på alla brottsoffer som Mördar-Anders lämnat efter sig.

Så nu inför höstpremiären blev vi inbjudna till teatern och uppkallade på scenen för att inför en fullsatt teater-

salong mottaga 14 350 kronor och äran och berömmelsen. Vi tog också tillfället i akt att berätta om vårt arbete.

Några dagar senare ringde en journalist från Gotlands Allehanda, som suttit i publiken den aktuella kvällen, och bad att få komma och intervjua oss. Visst gick det bra! De ville även skriva om en brottsdrabbad person som fått hjälp av oss och vi kunde förmedla kontakt med en kvinna som fått vårt stöd i samband med att hon lämnade ett långvarigt mycket destruktivt äktenskap.

Det blev en lång seriös artikel i tidningen med bilder på första sidan och intervju med den brottsdrabbade kvinnan som vi haft kontakt med. Ringar på vattnet ...

BROTTSOFFERJOUREN STOCKHOLM-GOTLAND

Jourerna berättar

Frukostträff om unga som har familjemedlem i fängelse

Den 25 oktober bjöd Brottsofferjouren Östra Värmland, BUFFF Värmland (Barn och ungdom med förälder/familjemedlem i fängelse) och Socialförvaltningen i Kristinehamns kommun in till en frukostträff.

Fokus för frukostträffen var barn och unga med frihetsberövad familjemedlem. Frukostträffen riktade sig till yrkesverksamma och beslutsfattare i Östra Värmland, och lockade cirka 50 åhörare.

BUFFF hade bjudit in Matias som berättade om sin uppväxt med en frihetsberövad förälder, missbruk och kriminalitet. Matias delade med sig av sina tankar och egna erfarenheter om hur han blivit bemött av samhället, och

Brottsofferjouren Östra Värmland, BUFFF Värmland (Barn och ungdom med förälder/familjemedlem i fängelse) och Socialförvaltningen i Kristinehamns kommun bjöd in till en frukostträff.

den stigmatisering som drabbat honom. Frukostträffen bidrog till information, dialog och erfarenhetsutbyte i frågor

gällande barn och unga med frihetsberövade familjemedlemmar.

BROTTSOFFERJOURERNA ÖSTRA VÄRMLAND

Lärorik kväll i Kalmar om rättssystemet

Som ett led i kompetensutvecklingen för Brottsofferjouren södra Kalmar läns styrelse, stödpersoner och vittnesstöd har jouren arrangerat en föreläsning om vårt svenska rättssystem och hur det vilar på våra grundlagar och demokratiska principer.

Föreläsare var förre lagmannen och chefen för Kalmar Tingsrätt Conny Jörneklint. Han gav konferensdeltagarna en mycket lärorik genomgång där han baserade sin föreläsning på ett antal autentiska brottmål samt hur

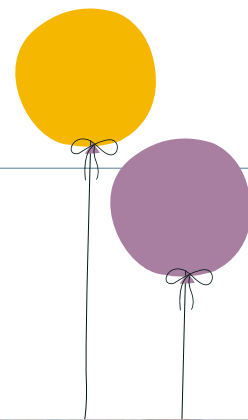
olika det kan vara med rättssäkerheten i olika länder.

”En mycket lärorik kväll”, var den samlade uppfattningen bland delta-

garna när de efter avslutad föreläsning begav sig hemåt.

BROTTSOFFERJOURN SÖDRA KALMAR LÄN
SVEN-ERIK KARLSSON, STYRELSEN

Jourerna berättar

25-årsjubileum firades i Hässleholm-Perstorp-Osby

Fredagen den 27 oktober firade Brottsofferjouren Hässleholm-Perstorp-Osby 25-årsjubileum tillsammans med ett 50-tal inbjudna gäster. Bland gästerna fanns ett antal stödmedlemmar tillsammans med jourens stödpersoner, vittnesstöd, styrelsen och några andra inbjudna gäster.

Festligheterna började med att jourens ordförande Ann-Christin Jacobi hälsade alla välkomna och riktade sig särskilt till kvällens inbjudna talare, tv-profilen Hasse Aro. Efter anförandet av ordförande talade Hässleholms kommunalråd Robin Gustafsson om vikten av ett fungerande stöd till personer som i olika roller drabbats och påverkats av brottslig verksamhet. Han betonade vikten och det goda arbete brottsofferjouren utgjorde och nämnde också att han såg det som en fördel att detta inte skedde inom ett myndighetsarbete, utan att det var engagerade människor dessa offer fick möta.

Även representant för Brottsofferjouren Sverige genom vice förbundsordförande Monica Ekström förmedlade förbundets lyckönskningar inför lokaljourens jubileum. Representanter för polisen intygade åhörarna om hur bra man från polismyndigheten såg på samarbetet mellan polisen och jouren och pekade också på den hjälp polisen har av jourens arbete.

En mängd gåvor överlämnades också till jouren i anledning av jubileet.

Kvällens huvudnummer var tv-profilen Hasse Aros medverkan. Han höll ett föredrag hur han såg på journalisters förhållningssätt till brottsoffer och hur

Jouren avtackade trotjänare för många års värdefulla insatser.

Kommunalrådet Robin Gustafsson och ordförande Ann-Christin Jacobi.

Kvällen avslutades med en kallskuren buffé och mingel.

Hasse Aro höll ett uppskattat föredrag.

Vice förbundsordförande Monica Ekström och ordförande Ann-Christin Jacobi.

denna förändrats över tid. Hans tankar och erfarenhet inom detta område rönt stor uppskattning från åhörarna och många fick nog både en och två aha-upplevelser från det han berättade.

Därefter samlades alla till en kallsku-

ren buffé med mingel där många möten och skratt förgyllde resten av kvällen.

Under kvällen uppvaktades också Berit Carlsson för 25 värdefulla års insats som stödperson.

BROTTSOFFERJOUREN HÄSSLEHOLM-PERSTORP-OSBY

Brottsofferjourerna

facebook.com/BrottsofferjourernaSverige
Flera lokala jourer har också egna sidor på Facebook.

Lokala brottsofferjourer

De lokala brottsofferjourerna ger stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Här finner du kontaktuppgifter till din närmaste jour.

För postadresser se www.brottsofferjourerna.se.

Telefoncentral

Brottsofferjourernas Telefoncentral nås på **0200-21 20 19** och hjälper till att förmedla kontakt till alla lokala brottsofferjourer i Sverige.

Stöd på eget språk

För stöd på eget språk fyll i kontaktformulär på www.brottsofferjourerna.se eller ring 0200-21 20 19.

Brottsofferjourerna Sveriges kansli

Brottsofferjourerna Sveriges kansli når du på 08-644 88 00 eller info@brottsofferjourerna.se.

Brottsofferjourerna Sveriges styrelse

Brottsofferjourerna Sveriges styrelse nås via styrelsen@boj.se.

Läs mer

Läs mer om Brottsofferjourerna på www.brottsofferjourerna.se.

GOTLANDS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli
08-120 542 40
info@stockholm-gotland.boj.se
www.stockholm-gotland.boj.se
Lokalkontor Gotland
Vittnesstöd: Gotlands tingsrätt
0498-65 58 00
gotland@boj-stockholm-gotland.se

GÄVLEBORGS LÄN

Bollnäs-Ovanåker

0278-247 02
info@bollnas-ovanaker.boj.se
www.bollnas.boj.se

Gästrik Västra

Hofors, Ockelbo, Sandviken,
026-25 90 00, 070-696 58 24
info@gastrike.boj.se

Gävle

026-10 55 77, 070-570 32 10
info@gavle.boj.se
www.gavle.boj.se

Hudiksvall-Nordanstig

Vittnesstöd: Hudiksvalls tingsrätt
0650-100 20
info@hudiksvall.boj.se

Ljusdal

0651-101 01, 0730-753 036
info@ljusdal.boj.se

Söderhamn

Vittnesstöd: Söderhamns tingsställe
0270-101 21
070-526 64 03
info@soderhamn.boj.se

HALLANDS LÄN

Falkenberg

0346-587 87
info@falkenberg.boj.se

Kungsbacka

0300-83 48 40
info@kungsbacka.boj.se

Södra Halland

Halmstad, Hylte, Laholm
Vittnesstöd: Halmstads tingsrätt
035-12 48 24, 035-12 48 43
info@sodrahalland.boj.se
www.sodrahalland.boj.se

Varberg

Vittnesstöd: Varbergs tingsrätt
0340-67 65 01
info@varberg.boj.se

JÄMTLANDS LÄN

Jämtland

Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom,
Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund,
Vittnesstöd: Östersunds tingsrätt
063-51 24 00, 073-801 45 64
info@jamtland.boj.se
www.jamtland.boj.se

JÖNKÖPINGS LÄN

Högländskommunerna

Aneby, Eksjö, Nässjö,
Sävsjö, Tranås, Vetlanda.
Vittnesstöd: Eksjö tingsrätt
0381-138 55
info@hoglandskommunerna.boj.se

Jönköping

Habo, Jönköping, Mullsjö
Vittnesstöd: Jönköpings tingsrätt
036-10 76 40
info@jonkoping.boj.se
www.jonkoping.boj.se

Småland West

Gislaved, Gnosjö,
Vaggeryd, Värnamo
0370-158 77
info@smalandwest.boj.se
www.smalandwest.boj.se

KALMAR LÄN

Oskarshamn-

Mönsterås-Högsby
Vittnesstöd: Oskarshamns tingsställe
0491-176 00
info@oskarshamn.boj.se
www.oskarshamn.boj.se

Södra Kalmar Län

Borgholm, Emmaboda, Kalmar,
Mörbylånga, Nybro, Torsås
Vittnesstöd: Kalmars tingsrätt
0480-880 85
info@kalmar.boj.se
www.kalmar.boj.se

Vimmerby-Hultsfred

Hultsfred, Vimmerby, Västervik
Vittnesstöd: Västerviks tingsställe
0495-128 18
info@hultsfred.boj.se

KRONOBERGS LÄN

Sunnerbo

Ljungby, Markaryd
Ljungby: 0372-145 21
Strömsnäsbruk: 0433-719 25
info@sunnerbo.boj.se
www.sunnerbo.boj.se

Växjö

Alvesta, Lessebo, Tingsryd,
Uppvidinge, Växjö. Vittnesstöd:
Växjö tingsrätt
0470-456 94
info@vaxjo.boj.se
www.vaxjo.boj.se

Älmhult

0476-169 31
info@almhult.boj.se

NORRBOTTENS LÄN

Boden

0921-124 44
info@boden.boj.se
www.boden.boj.se

Luleå

Vittnesstöd: Gällivare tingsrätt,
Haparanda tingsrätt, Kiruna tingsställe, Luleå tingsrätt
0920-104 13
info@lulea.boj.se
www.lulea.boj.se

Piteå-Älvdals

Arvidsjaur, Arjeplog, Piteå,
Älvsbyn
0911-181 81

SKÅNE LÄN

Helsingborg-

Höganäs-Bjuv
Vittnesstöd: Helsingborgs tingsrätt
042-13 37 00
info@helsingborg.boj.se
www.helsingborg.boj.se

Hässleholm-

Osby-Perstorp
Vittnesstöd: Hässleholms tingsrätt
0451-127 17
info@hassleholm.boj.se
www.hassleholm.boj.se

Landskrona-Svalöv

Vittnesstöd: Lunds tingsrätt - Landskrona
0418-43 61 71
info@landskrona.boj.se

Mellersta Skåne

Eslov, Hörby, Höör, Kävlinge,
Lomma, Lund, Staffanstorps
Vittnesstöd: Lunds tingsrätt
046-32 32 98
info@mskane.boj.se
www.mskane.boj.se

Nordöstra Skåne

Bromölla, Kristianstad,
Östra Göinge. Vittnesstöd:
Kristianstads tingsrätt
044-12 17 33
info@noskane.boj.se
www.noskane.boj.se

Brottsofferjourerna

Söderslätt

Svedala, Trelleborg, Vellinge
0410-103 70
info@soderslatt.boj.se
www.soderslatt.boj.se

Brottsoffer- och Kvinnojouren Freezonen

Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Tomelilla, Ystad. Vittnesstöd: Ystads tingsrätt
0411-783 77
info@freezonen.boj.se
www.freezonen.se

Ängelholm

Båstad, Klippan, Åstorp, Ängelholm, Örkelljunga
0431-143 00
info@engelholm.boj.se
www.engelholm.boj.se

Österlen

Simrishamn, Tomelilla
0417-123 12
info@osterlen.boj.se
www.osterlen.boj.se

STOCKHOLMS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli
08-120 542 40
info@stockholm-gotland.boj.se
www.stockholm-gotland.boj.se

Lokalkontor Norrort

Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Upplands Väsby, Upplands-Bro
Vittnesstöd: Attunda tingsrätt, Norrtälje tingsrätt
08-591 272 00
norrort@boj-stockholm-gotland.se

Lokalkontor

Innerstaden-Lidingö

Lidingö, Stockholms stadsdelar: Kungsholmen, Norrmalm, Södermalm, Östermalm
08-612 21 21
innerstaden-lidingo@boj-stockholm-gotland.se

Haninge-Nynäshamn

08-777 85 00
info@haninge.boj.se
www.haninge.boj.se

Huddinge-Botkyrka

08-710 01 02, 070-772 01 02
info@h-b.boj.se

Nacka-Tyresö-Värmdö

Vittnesstöd: Nacka tingsrätt
08-466 91 66
info@nacka.boj.se
www.ntv.boj.se

Norrtälje

0176-571 81
info@norrtalje.boj.se

Brottsoffer-, kvinno- och tjejjouren Södertälje

Salem, Södertälje. Vittnesstöd: Södertälje tingsrätt
08-550 147 34, 070-494 68 75
info@sodertalje.boj.se
www.sodertalje.boj.se

Södra Roslagen

Danderyd, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Österåker
08-768 83 82
info@sodraroslagen.boj.se

Södra Stockholm

Stockholms stadsdelar: Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Skarpnäck, Skärholmen, Älvsjö
Vittnesstöd: Solna tingsrätt, Stockholms tingsrätt, Södertörns tingsrätt, Svea hovrätt
08-604 19 50
info@sodrastockholm.se
www.sodrastockholm.se

Västerort

Ekerö, Solna, Sundbyberg, Stockholms stadsdelar: Bromma, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta
08-89 70 00
info@vasterort.boj.se
www.vasterort.boj.se

SÖDERMANLANDS LÄN

Eskilstuna

Vittnesstöd: Eskilstuna tingsrätt
016-12 62 10
info@eskilstuna.boj.se
www.eskilstuna.boj.se

Katrineholm-Flen-Vingåker

0150-780 17
info@katrineholm.boj.se
www.katrineholm.boj.se

Strängnäs

0152-176 00
info@strangnas.boj.se

Östra Sörmland

Gnesta, Nyköping, Oxelösund, Trosa. Vittnesstöd: Nyköpings tingsrätt
0155-28 62 20
info@o-sormland.boj.se
www.ostrasormland.boj.se

UPPSALA LÄN

Enköping

Enköping
0171-262 06
info@enkoping.boj.se
www.enkoping.boj.se

Uppsala län

Häbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar
018-10 65 00
info@ uppsala.boj.se
www. uppsala.boj.se

VÄRMLANDS LÄN

Värmland

Forshaga, Grums, Hagfors, Hammarö, Karlstad, Kil, Munkfors, Sunne, Säffle, Torsby
Vittnesstöd: Värmlands tingsrätt
054-18 28 88
info@varmland.boj.se
www.varmland.boj.se

Västra Värmland

Arvika, Eda, Årjäng
0570-104 54
info@vvarmland.boj.se

Östra Värmland

Filipstad, Kristinehamn, Storfors
0550-122 20
info@ostravarmland.boj.se
www.ostravarmland.boj.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Dorotea

070-21 99 663
info@dorotea.boj.se

Lycksele

Lycksele, Storuman, Sorsele
Vittnesstöd: Lycksele tingsrätt
0730-77 73 03
info@lycksele.boj.se

Skellefteå

Malå, Norsjö, Skellefteå
Vittnesstöd: Skellefteå tingsrätt
0910-70 18 20
info@skelleftea.boj.se

Umeå

Bjurholm, Nordmaling, Robertsfors, Umeå, Vindeln, Vännäs, Åsele. Vittnesstöd: Umeå tingsrätt
072-732 24 41
info@umea.boj.se
www.umea.boj.se

Vilhelmina

070-204 75 53
brottsofferjouren@vilhelmina.se

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Västernorrland

Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Sundsvall, Ånge, Örnsköldsvik.
Vittnesstöd: Sundsvalls tingsrätt, Ångermanlands tingsrätt, Örnsköldsvik tingsställe
070-310 16 38
info@vasternorrland.boj.se
www.harnosand.boj.se

VÄSTMANLANDS LÄN

Västmanland

Fagersta, Hallstahammar, Heby, Norberg, Sala, Skinnskatteberg, Surahammar, Västerås. Vittnesstöd: Västmanlands tingsrätt
021-41 32 60
info@vastmanland.boj.se
www.vastmanland.boj.se
Stödcentrum för Unga Västerås: 010-567 63 25
stodcentrum@vasteras.boj.se

Västra Mälardalen

Arboga, Kungsör, Köping
0221-200 91
info@vmalardalen.boj.se
www.vmalardalen.boj.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Ale

0303-33 06 44
info@ale.boj.se

Alingsås-Lerum-Värgårda-Herrljunga

Vittnesstöd: Alingsås tingsrätt
0322-63 97 97
info@alingsas.boj.se

Bohus-Norra Älvsborg

Bengtstors, Dals-Ed, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Uddevalla, Vänersborg, Sotenäset, Ämål. Vittnesstöd: Uddevalla tingsrätt, Vänersborgs tingsrätt
0720-44 45 93
info@bohus-nalvsborg.boj.se
www.bohus-nalvsborg.boj.se

Borås

Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn
Vittnesstöd: Borås
033-10 11 05
info@boras-sjuharad.boj.se
www.boras-sjuharad.boj.se

Göteborg

Mölnådal, Härryda, Partille
Vittnesstöd: Göteborgs tingsrätt, Göta hovrätt
0709-70 50 50
info@goteborg.boj.se
www.goteborg.boj.se

Kungälv

Orust, Tjörn, Stenungsund
0303-177 09
info@kungalv.boj.se
www.kungalv.boj.se

Strömstad-Tanum

0703-31 81 89
info@stromstad-tanum.boj.se
www.stromstad-tanum.boj.se

Trollhättan-Lilla Edet

0520-805 14
072-907 08 21
Vittnesstöd: 0720-44 45 93
info@trollhattan.boj.se
www.trollhattan.boj.se

Västra Skaraborg

Essunga, Grästorp, Götene, Lidköping, Skara, Vara
0510-235 88
boj.vskaraborg@telia.com

Östra Skaraborg

Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro, Tidaholm.
Vittnesstöd: Skaraborgs tingsrätt
0500-48 75 43
info@ostraskaraborg.boj.se
www.ostraskaraborg.boj.se

ÖREBRO LÄN

Sydnärke

Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå
0582-154 24, 070-535 91 44
info@sydnarke.boj.se

Bergslagen

Degerfors, Hällefors, Karlskoga, Lindesberg, Ljusnarberg, Nora
0586-576 49
info@bergslagen.boj.se
www.bergslagen.boj.se

Örebro-Lekeberg

Vittnesstöd: Örebro tingsrätt
019-12 14 44
info@orebro-lekeberg.boj.se
www.orebro.boj.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Linköping

Kinda, Linköping, Ydre, Åtvidaberg.
Vittnesstöd: Linköpings tingsrätt
013-10 44 00
boj-linkoping@telia.com
www.boj-linkoping.se

Västra Östergötland

Boxholm, Mjölby, Motala, Vadstena, Ödeshög
0141-23 44 94, 0142-880 88
info@v-ostergotland.boj.se
v-ostergotland.boj.se

Östra Östergötland

Finspång, Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik
Vittnesstöd: Norrköpings tingsrätt
011-10 28 89
boj.norrkoping@telia.com
www.bojost.se